

avaluació educació primària

CURS 2013-2014

ENGANXEU L'ETIQUETA
IDENTIFICATIVA EN AQUEST ESPAI

competència lingüística:

llengua catalana

instruccions

- Aquesta prova té tres parts:

A la primera part, has d'escoltar un dictat i has de completar els espais en blanc.

A la segona part, has de llegir atentament dos textos i respondre a unes preguntes sobre el que has llegit.

Has de respondre a totes les preguntes marcant amb una X la casella corresponent en el full de respostes.

Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta. Si t'equivoques, has d'omplir tot el quadrat i marcar de nou amb una X la resposta correcta.

A la tercera part, has d'escriure un text sobre el tema que se't demana.

- Quan acabis, no t'oblidis de respondre a la pregunta que hi ha al final de la prova.
- Per fer la prova necessites un bolígraf.

DICTAT

Ara escoltaràs un text tres vegades. La primera és per entendre'l bé, la segona és per completar els espais en blanc i la tercera, per repassar el que has escrit.

COMENÇA EL VIATGE

Abans d'abandonar el poblat, la Bora va demanar

_____ al cap de la tribu per emportar-se el Kopi-Ell.

El cap li ho va concedir, ja que no li _____ cap gràcia el mamut. _____ era curt de vista i més d'una vegada havia ensopegat _____ l'animal i s'havia aixafat el nas.

La Bora es va disposar a _____. Els seus pares la van _____ un tros, tot donant-li consells.

La mare li va donar una altra pell, advertint-la que a les nits _____ molt, que anés amb compte i que no s'allunyés _____. La noia a tot anava _____ que sí.

El pare de la Bora estava molt orgullós de la seva filla, la futura _____.

Ell li va recomanar que si trobava alguna fera no s'espantés, que estigués tranquil·la, apuntés _____ i li llancés la destal entre els _____.

Sebastià Sorribas, *Viatge al país dels lacets* (text adaptat)

0-1

a

0-1

b

0-1

c

0-1

d

0-1

e

0-1

f

0-1

g

0-1

h

0-1

i

0-1

j

0-1

k

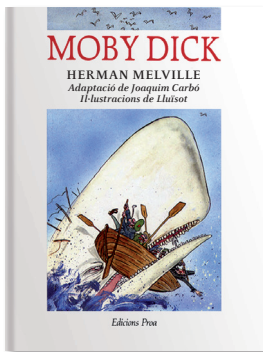
0-1

l

TEXT 1

Llegeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta. Marca-la en el full de respostes.

LA CRIDA DEL MAR

Em dic Ismael. Si m'escolteu amb atenció una estona, sabreu com va començar la història que vaig viure a bord del Pequod, sota les ordres del capità Ahab. Els meus companys i jo estàvem embarcats en l'aventura impossible de capturar Moby Dick, la balena blanca, el monstre més gran i terrible de tots els oceans. Abans, però, haureu de tenir una mica de paciència perquè us faré seguir les meves passes a partir del moment que vaig decidir que havia arribat l'hora de fer-me novament a la mar.

Sovint he sentit la crida del mar. Sembla una cosa natural en tots els humans. El mar és com un gran remolí que ens atrau amb una força irresistible. L'home, tard o d'hora, sent l'atracció del mar i segueix el camí que l'ha de portar cap a ell. Un cop es troba davant del mar, s'atura encantat, meravellat per les anades i vingudes de l'aigua, pels ocells que s'hi llancen per atrapar un peix, per les embarcacions que acaben d'arribar o per les que estan a punt de partir. Pot estar badant fins que recorda, de sobte, les seves obligacions i se'n torna a casa amb el cap ple de colors, olors i somnis de països desconeguts. O, com vaig fer jo, decideix embarcar-se quan no hi ha res que el lligui a terra.

El meu paper en qualsevol dels vaixells que he tripulat ha estat sempre poc brillant. Mai no he passat de ser un simple mariner de coberta. Amb això m'he donat per satisfet, ja que el meu objectiu ha estat viatjar pel mar, i prou. És esplèndid fer allò que realment tens ganes de fer i, a més a més, rebre unes monedes... No he sentit mai de cap persona que cobri per viatjar. Al contrari, tots han d'afluixar la mosca per pujar a bord!

En aquesta ocasió, i això passava, fixeu-vos-hi bé, l'any 1850, l'impuls que acabava de sentir tenia dos objectius: el primer, tornar-me a embarcar com més aviat millor; el segon, fer-ho a bord d'un vaixell balener, com el Pequod. Vaig canviar la meva feina de mestre en un poble de mala mort de l'interior per la de mariner. Sentia un fort desig de participar en la captura de la balena, la bèstia més gran que es pot trobar mar endins.

Amb aquesta intenció, doncs, vaig arribar a New Bedford, a la costa atlàntica, al sud de Boston, sense ganes de quedar-m'hi. El meu destí era l'illa de Nantucket, on hi ha la tradició que els seus baleners són els més experts.

Herman Melville, *Moby Dick*, versió de Joaquim Carbó (text adaptat)

TEXT 1

1. L'Ismael demana paciència al lector perquè explicarà una història...

- a. des del principi.
- b. que fa posar nerviós.
- c. que s'acaba d'inventar.
- d. que no sap com va acabar.

2. L'Ismael diu que havia arribat l'hora de fer-se novament a la mar perquè...

- a. era la primera vegada que navegava.
- b. ja havia navegat altres vegades.
- c. veia el mar per primera vegada.
- d. anava un altre cop a Nantucket.

3. L'Ismael sent la *crida del mar*. Això significa que sent que...

- a. necessita cridar.
- b. les onades peten.
- c. els mariners criden.
- d. té ganes de navegar.

4. Què significa 'sovint' (subratllat al text)?

- a. Mai.
- b. Sempre.
- c. Una vegada.
- d. Freqüentment.

5. Segons l'Ismael, sentir atracció pel mar és un fet...

- a. estrany.
- b. poc comú.
- c. molt normal.
- d. extraordinari.

TEXT 1

- 6. L'atracció que exerceix el mar en les persones es compara amb...**
- a. un monstre.
 - b. un somni.
 - c. un remolí.
 - d. un camí.
- 7. Què significa 'tard o d'hora' (subratllat al text)?**
- a. En un moment o altre.
 - b. A primera hora.
 - c. Cap al tard.
 - d. Fer tard.
- 8. Segons el text, què fa qui s'atura encantat davant del mar?**
- a. Contemplar el que veu.
 - b. Buscar la balena.
 - c. Llegir un llibre.
 - d. Cridar.
- 9. Quan algú es troba davant del mar pot quedar meravellat per diversos motius. Quin dels motius següents NO apareix al text?**
- a. Les embarcacions que acaben d'arribar o estan a punt de partir.
 - b. Els ocells que es llancen al mar per atrapar un peix.
 - c. La gent que s'hi banya alegrement.
 - d. Les anades i vingudes de l'aigua.
- 10. Tria l'opció correcta per completar la frase. (No cal que la copiïs a l'espai en blanc).**

L'Ismael _____ molts vaixells, però el Pequod havia estat l'únic vaixell balener.

- a. havia tripulat
- b. hagués tripulat
- c. tripularà
- d. tripulés

TEXT 1

11. Quina frase significa el mateix que *mai no he passat de ser un simple mariner de coberta*?

- a. Mai he estat un simple mariner de coberta.
- b. Sempre he estat un simple mariner de coberta.
- c. En cap moment he estat un simple mariner de coberta.
- d. A vegades he estat més que un simple mariner de coberta.

12. Com se sent l'Ismael per ser mariner?

- a. Desil·lusionat per no tenir un càrrec important.
- b. Content de poder viatjar mentre treballa.
- c. Voldria haver guanyat més diners.
- d. Trist per haver estat poc brillant.

13. De què treballava l'Ismael abans d'embarcar-se al Pequod?

- a. De mestre.
- b. De capità.
- c. D'escriptor.
- d. De mariner.

14. Per què va anar l'Ismael a New Bedford?

- a. Per contemplar el mar.
- b. Per buscar una feina ben pagada.
- c. Per embarcar-se en un vaixell de mercaderies.
- d. Per poder participar en la caça de la gran balena.

15. En aquest text, el narrador...

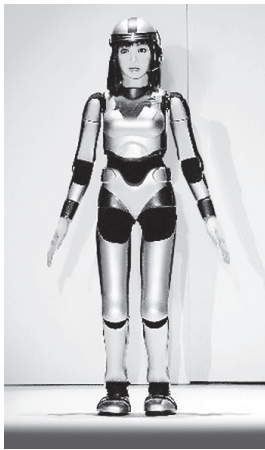
- a. explica una història que li han explicat.
- b. no és un personatge de la novel·la.
- c. és el protagonista de la història.
- d. parla amb altres personatges.

TEXT 2

Legeix aquest text amb atenció i tria la resposta correcta a cada pregunta. Marca-la en el full de respostes.

EL FUTUR DE LA ROBÒTICA

El món està a punt de canviar l'era de la informàtica per la de la robòtica
Les màquines intel·ligents fan cada cop més tasques de serveis socials
Catalunya, ben posicionada en aquest camp científic

Ja ens hi podem anar acostumant. Si els pronòstics dels experts no fallen, d'aquí a alguns anys estarem envoltats de robots que ens portaran amb cotxe per la ciutat, tindran cura de nosaltres a casa i ens planxaran la roba. Els tècnics en robòtica afirmen que l'era de la informàtica està evolucionant ja cap a una nova era: la dels robots.

I què distingeix un robot d'un ordinador? Doncs, bàsicament, la seva mobilitat, l'habilitat de prendre decisions de manera autònoma i la capacitat d'interactuar amb objectes i persones. Els robots cada cop tenen més semblances amb els éssers humans, com ara poder parlar i poder aprendre.

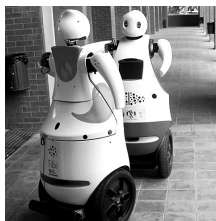
Des de l'Institut de Robòtica i Informàtica Industrial de Barcelona (IRI), els experts asseguren que en els pròxims anys els robots tindran més presència en la vida humana. Des dels anys noranta, la robòtica ha estat bàsicament industrial. Per exemple, la indústria automobilística, en el procés de fabricació de cotxes, va ser una de les primeres a fer servir robots. Però en les últimes dècades està prenent força la robòtica de serveis, amb aparells per a la neteja domèstica, la vigilància i l'assistència a les persones.

A hores d'ara, ja hi ha robots capaços de fer de cambrers, portar objectes d'un lloc a l'altre i, fins i tot, n'hi ha que ja han trobat feina de recepcionista en algunes empreses del Japó, gràcies a les seves habilitats per parlar diferents idiomes.

Però potser els que criden més l'atenció són els robots amb aparença humana dissenyats pel científic japonès Hiroshi Ishiguro. Són androides capaços de mostrar emocions i fer tasques d'acompanyament a malalts i a persones grans. De fet, alguns centres mèdics ja disposen de robots que interactuen amb pacients i els ajuden en la seva recuperació.

TEXT 2

Catalunya està molt ben posicionada en el camp de la robòtica. Tenim centres d'investigació molt bons a Barcelona i Girona, a més de petites empreses que es dediquen a la construcció de robots industrials i també de serveis.

Entre els projectes catalans, cal destacar els robots Tibi i Dabo. La Tibi té aparença de dona i és de color blanc i taronja, mentre que el Dabo la té d'home i és blanc i blau. Estan dotats de sensors intel·ligents, GPS, càmeres, làsers, Wi-Fi i llumetes a la cara per expressar emocions. Són capaços de fer de guia turístic i d'acompanyar persones en àrees urbanes. Les dues màquines tenen una carcassa humanoide i es desplacen sobre una plataforma amb rodes, o *segway*.

Raül Garcia, diari *El Punt Avui* (30.10.2011),
<http://www.elpuntavui.cat/ma/article/2-societat/5-societat/469107-el-planeta-dels-robots.html> (text adaptat)
<http://www.iri.upc.edu/people/etrulls/sites/jfr11/> (fotografia)

16. En el subtítol “Catalunya, ben posicionada en aquest camp científic”, a què es refereix l'expressió ‘aquest camp científic’?

- a. Als serveis socials.
- b. A la informàtica.
- c. A la robòtica.
- d. A l'esport.

17. Segons el text, ens hem d'anar acostumant a...

- a. dissenyar robots.
- b. treballar com robots.
- c. conviure amb robots.
- d. assemblar-nos a robots.

18. Quines lletres s'utilitzen en el text per escriure *Institut de Robòtica i Informàtica Industrial* de manera abreujada?

- a. IR.
- b. IRI.
- c. IDR.
- d. IDRIII.

TEXT 2**19. En el text, qui són els experts?**

- a. Els robots que tenen experiència.
- b. Els robots amb conducta humana.
- c. Les persones que treballen en robòtica.
- d. Les persones amb qui interactuen els robots.

20. Què és la robòtica?

- a. Una ciència molt antiga.
- b. Una persona que fabrica robots.
- c. Una màquina automàtica que ha estat programada.
- d. Un conjunt d'estudis i tècniques sobre la construcció de robots.

21. Alguns robots fan tasques de recepcionista en empreses del Japó perquè...

- a. raonen ràpidament.
- b. tenen bona mobilitat.
- c. porten un telèfon incorporat.
- d. saben comunicar-se en diferents idiomes.

22. Qui és Hiroshi Ishiguro?

- a. Un recepcionista.
- b. Un robot japonès.
- c. Un periodista.
- d. Un científic.

23. Quina de les definicions següents NO correspon a 'androide' (subratllat al text)?

- a. Humà.
- b. Robot.
- c. Autòmat amb forma humana.
- d. Màquina que presenta trets humans.

TEXT 2

24. Tria l'opció correcta per completar la frase. (No cal que la copiïs a l'espai en blanc).

Alguns centres mèdics disposen de robots per a diferents tasques, _____, l'acompanyament a malalts.

- a. per exemple
- b. gràcies a
- c. després
- d. perquè

25. *Els robots interactuen amb pacients significa que...*

- a. els robots actuen com si fossin pacients.
- b. els robots fan actuacions o espectacles per a pacients.
- c. els pacients fan activitats sense els robots.
- d. els pacients fan accions o activitats amb els robots.

26. Llegeix la frase: *La Tibi té aparença de dona i és de color blanc i taronja, mentre que el Dabo la té d'home.*

El pronom subratllat la fa referència a...

- a. aparença.
- b. taronja.
- c. dona.
- d. Tibi.

27. Per què la Tibi i el Dabo porten llumetes a la cara?

- a. Per veure-hi bé de nit.
- b. Per fer-los més bonics.
- c. Per expressar emocions.
- d. Per poder acompanyar persones.

TEXT 2**28. Què significa 'es desplacen' (subratllat al text)?**

- a. Es traslladen.
- b. S'aplacen.
- c. S'asseuen.
- d. Es paren.

29. A continuació tens unes frases que s'identifiquen amb les lletres A-B-C-D. Tria l'opció correcta que les ordeni segons el text:**A.**

S'explica la diferència entre un robot i un ordinador.

B.

Es diu que els robots poden fer tasques d'acompanyament a malalts i a persones grans.

C.

S'anuncia que l'era de la informàtica evoluciona cap a l'era dels robots.

D.

S'informa que Catalunya té centres d'investigació i empreses que es dediquen a la construcció de robots.

- a. A → B → C → D
- b. C → B → D → A
- c. D → A → C → B
- d. C → A → B → D

30. Quin tipus de text has llegit?

- a. Un capítol d'una novel·la futurista.
- b. Un fragment d'un llibre de robòtica.
- c. Un article periodístic sobre robòtica.
- d. Un conte on els personatges són robots.

REDACCIÓ

Escriu un mínim de 10 línies. Si escrius menys línies no se't corregirà la redacció i es veurà afectada la teva puntuació final. Pots demanar un full per fer un esborrany o un esquema. Quan hagi acabat, llegeix-la de nou i corregeix el que calgui.

A l'escola s'ha organitzat un concurs de robots per als alumnes de cicle superior. Imagina el robot amb el qual hi participaries i descriu-lo. Digueu quin nom té, com és, per a què serveix i com funciona. Finalment, explica quins avantatges suposaria tenir-lo.

Escriu un títol per a la redacció.

0-1-2

CA

0-1-2

L

0-1-2

FO
O

0-1-2

M

0-1-2

AF

VALORACIÓ DE LA PROVA

Com values la dificultat d'aquesta prova?

Molt fàcil Fàcil Díficil Molt difícil

1

2

3

4

Moltes gràcies per la teva col·laboració.

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

1-2-3-4

aq